

დამტკიცებულია
შპს „მწვანე სკოლა დიდი დიღმის“
დირექტორის ბრძანებით

**მწვანე
სკოლა**

ტუტორის მუშაობის დებულება

თბილისი

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1.1. შპს „მწვანე სკოლა დიდი დიდის“ ტუტორის მუშაობის დებულება ეფუძნება „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონში მოცემულ მიზნებსა და ამოცანებს, სკოლის მისიას, ხედვას, პრიორიტეტებს და შექმნილია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს რეკომენდაციების საფუძველზე.

1.2. ტუტორის მუშაობის დებულება, განსაზღვრავს ტუტორის ფუნქციებს, სააღმზრდელო პრინციპებს, რეკომენდაციებს ტუტორის საათის პროგრამის განხორციელების შესახებ და სხვა.

მუხლი 2. ტუტორის მუშაობის პრინციპები

2.1. ყველა კლასს ჰყავს ტუტორი.

2.2. ტუტორის ფუნქცია-მოვალეობები განსაზღვრულია წინამდებარე წესითა და შრომითი ხელშეკრულებით.

2.3. ტუტორის მუშაობა ემყარება ზოგადი განათლების ეროვნულ მიზნებს და ხელს უწყობს მოსწავლეებში გონებრივი და ფიზიკური უნარების განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას, სამოქალაქო ცნობიერების განვითარებას; ეხმარება მათ ოჯახის, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს წინაშე საკუთარი უფლებებისა და მოვალეობების გაცნობიერებაში, პრობლემების აღმოჩენასა და დაძლევაში, ხელს უწყობს მათ საკუთარი ინტერესებისა და შესაძლებლობების აღმოჩენაში და შემდგომ განვითარებაში.

2.4. ტუტორის როლი გადამწყვეტია მის კლასში მშვიდი, საქმიანი გარემოს შესაქმნელად და მოსწავლეებს შორის მეგობრული ურთიერთობების ჩამოსაყალიბებლად.

მუხლი 3. კლასის ტუტორის ვალდებულებები და უფლებამოსილებები

ტუტორს ევალება:

3.1. შეიმუშაოს პროგრამა და სასაუბრო თემები რომლის საფუძველზე ტუტორი კლასის საჭიროებებიდან გამომდინარე, გეგმავს აქტივობებს (აქტივობები შედგება როგორც კლასში/სკოლაში, ისე სკოლის გარეთ, მაგ., ექსკურსია, მუზეუმში ვიზიტი და სხვა).

3.2. სასწავლო წლის დაწყებისას მოსწავლეებს და მათ მშობლებს გააცნოს შემდეგი დოკუმენტაცია:

- სკოლის შინაგანაწესი;
- გრიფირებული და დამხმარე სახელმძღვანელოების ნუსხა;
- უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესი და პირობები;
- ევაკუაციის გეგმა, საგანგებო სიტუაციების დროს სამოქმედო გეგმა და ქცევის წესები;
- ბიბლიოთეკით სარგებლობის წესი (დებულება);
- სკოლის ლაბორატორიებით სარგებლობის წესი;
- სკოლაში არსებული მოსწავლეთა შეფასების სისტემა;
- სკოლაში დაგეგმილი სხვადასხვა აქტივობების შესახებ ინფორმაცია;

3.3. რეგულარულად (დაწყებითებში კვირაში ერთხელ, ხოლო საბაზო-საშუალო საფეხურზე არანაკლებ თვეში ერთხელ) ჩაატაროს სადამრიგებლო საათი, რომლის მიზანია, მოსწავლის კრიტიკული, ანალიტიკური და შემოქმედებითი აზროვნების განვითარება;

3.4. პერიოდულად განიხილოს მოსწავლეებთან ერთად კლასის წარმატებები, ხარვეზები და წამოჭრილი პრობლემები. დაეხმაროს მოსწავლეებს სამომავლო გეგმების დასახვაში;

- 3.5. დილით, სწავლის დაწყებამდე 15 წუთით ადრე გამოცხადდეს სკოლაში და სასწავლო დღის დასრულებამდე მეთვალყურეობდეს მის კლასს.
- 3.6. ყოველი ახალი კლასის მიღების დროს ყოფილი ტუტორისგან გადაიბაროს კლასის დოკუმენტაცია, მიიღოს როგორც კლასის ყოფილი ტუტორის მიერ დაწერილი კლასის მოსწავლეთა ინდივიდუალური დახასიათებები;
- 3.7. დასვენებაზე თვალყური ადევნოს კლასს;
- 3.8. დირექციას გადასცეს ხშირი გაცდენების მქონე მოსწავლეთა სია;
- 3.9. დაეხმაროს მოსწავლეს აკადემიური თუ სხვა პრობლემების გადაჭრაში;
- 3.10. მოსწავლეს, მშობლებსა და მასწავლებლებს შორის განახორციელოს ეფექტური კომუნიკაცია, შექმნას კეთილგანწყობილი, პარტნიორული ატმოსფერო.
- 3.11. ექსკურსიის მოწყობის სურვილის შემთხვევაში, შეათანხმოს აღნიშნული აღმასრულებელ დირექტორთან.
- 3.12. სასწავლო წლის დასაწყისშივე უზრუნველყოს მოსწავლისა და მისი მშობლების/მშობლის/კანონიერ წარმომადგენლების ინფორმირება დირექციის მიერ განსაზღვრულ სხვადასხვა საკითხებთან დაკავშირებით, მათ შორის მოსწავლის მიერ გაკვეთილების გაცდენის შედეგად მოსალოდნელი სავარაუდო შედეგების შესახებ.
- 3.13. თავისი კლასის მოსწავლის სხვა სკოლაში გადასვლის შემთხვევაში, უზრუნველყოს ამ მოსწავლის აკადემიური მოსწრებისა და გაკვეთილებზე დასწრების შესახებ მიმღები სკოლისათვის ინფორმაციის მიწოდება;
- 3.14. ინდივიდუალური შეხვედრების დროს გააცნოს მშობლებს/მშობელს/კანონიერ წარმომადგენლებს შვილის მოსწრების საკითხები. დაუშვებელია ერთი მოსწავლის ყოფაქცევისა და აკადემიური მოსწრების შესახებ მეორე მშობელთან ან მისი თანდასწრებით საუბარი. მოსწავლის მიერ სკოლის გაცდენის/გაკვეთილზე დაგვიანების შემთხვევაში გაიგოს გაცდენის/დაგვიანების. პერიოდულად, საგნის მასწავლებლებისგან გაიგოს მისი კლასის მოსწავლეების აკადემიური მოსწრების, პიროვნული პრობლემებისა და ზოგადი წარმატებების შესახებ ინფორმაცია.
- 3.15. გააკონტროლოს ელექტრონული ჟურნალის წარმოება;
- 3.16. მეთვალყურეობა გაუწიოს მოსწავლეებს მეცადინეობის საათებში, თუ მოსწავლის აკადემიური მოსწრება დაბალია, მიმართოს დირექტორის მოადგილეს საკონსულტაციო საათის დანიშვნის მიზნით;
- 3.17. დროულად აცნობოს მშობელს მისი შვილის სწავლა-აღზრდასთან დაკავშირებული ნებისმიერი პრობლემის შესახებ;
- 3.18. საჭიროების შემთხვევაში, მშობელს დაუკავშირდეს ტელეფონით, ელექტრონული ფოსტით, სოციალური ქსელით ან სხვა საშუალებით;
- 3.19. მოაწესრიგოს თავის კლასის მოსწავლეების დოკუმენტაცია და შეიტანოს მოსწავლის პირად საქმეში ყველა საჭირო ჩანაწერი;
- 3.20. უზრუნველყოს მოსწავლეთა უსაფრთხოება, მათ შორის კოორდინაცია გაუწიოს სკოლაში მოსწავლეთა ქცევის კოდექსით გათვალისწინებული პირობების შესრულებას;
- 3.21. აკონტროლოს მოსწავლეთა ქცევის წესები და მათ მიერ შინაგანაწესით, სასკოლო სასწავლო გეგმით განსაზღვრული დებულებების შესრულება, ხოლო დარღვევის ან შეუსრულებლობის შემთხვევაში აცნობოს მშობელს/კანონიერ წარმომადგენელს.

3.22. სისტემატურად მოახდინოს საგანმანათლებლო ღონისძიებებისათვის საჭირო რესურსების შემოწმება-განახლება;

3.23. სკოლის აღმასრულებელ დირექტორთან შეთანხმებით, პერიოდულად ჩაატაროს მშობელთა და მოსწავლეთა კრებები/შეხვედრები;

3.24. სასწავლო წლის დასრულებისას გააკეთოს კლასის თითოეული მოსწავლის აკადემიური მოსწრების, გაკვეთილებზე დასწრებისა და ქცევის ანალიზი, რის საფუძველზეც დაწერს თითოეული მოსწავლის მოკლე დახასიათებას, სადაც აღწერს:

➤ მოსწავლის ძლიერ მხარეებს, მის წარმატებებს როგორც აკადემიური, ისე სოციალური ურთიერთობების თვალსაზრისით, მონაწილეობას კლუბებში, სპორტულ შეჯიბრებებსა თუ სხვა სახის ღონისძიებებში.

➤ მოსწავლის კოგნიტური (შემეცნებითი), ფიზიკური, ემოციური და სოციალური განვითარებისათვის მნიშვნელოვან საკითხებს, რომელთა გათვალისწინებაც სასარგებლო იქნება მოსწავლისათვის.

3.25. უხელმძღვანელოს და წარმართოს სასკოლო მასშტაბის აღმზრდელობით ღონისძიებები;

3.26. თვალყური ადევნოს მოსწავლეთა კვების რეჟიმს, ჩაიყვანოს ისინი სასადილო ოთახში.

3.27. დაამყაროს კომუნიკაცია მოსწავლეების მშობლებთან და ხელი შეუწყოს აღმზრდელობით პროცესში მათ აქტიურ მონაწილეობას;

ტუტორი უფლებამოსილია:

3.28. დაეწროს კლასში გაკვეთილებს და იქონიოს ინფორმაცია მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრებისა და დისციპლინის შესახებ.

3.29. მოსწავლე გაკვეთილებიდან გაათავისუფლოს მხოლოდ დირექციის თანხმობის შემდეგ.

მუხლი 4. ტუტორის სააღმზრდელო მუშაობა უნდა ემყარებოდეს შემდეგ პრინციპებს:

4.1. აღზრდის მთლიანობა - სააღმზრდელო მუშაობა მიმართული უნდა იყოს პიროვნების ფიზიკური, კოგნიტური (შემეცნებითი) და ემოციურ-სოციალური განვითარებისაკენ;

4.2. შემოქმედი, აქტიური პიროვნების აღზრდა - ყველა ბავშვი უნიკალურია. ისინი დაჯილდოებულნი არიან განსხვავებული ნიჭითა და შესაძლებლობებით. შესაბამისად, ტუტორის ფუნქციაა მოსწავლის ნიჭისა და შესაძლებლობების გამოვლენისათვის სათანადო პირობების შექმნა;

4.3. მოსწავლეებში პასუხისმგებლობისა და ვალდებულების გრძნობის განვითარება - ტუტორმა მოსწავლეთა ჩართულობის ხელშესაწყობად საშუალება უნდა მისცეს მათ მონაწილეობა მიიღონ აქტივობების (ზეიმები, ლაშქრობები, ექსკურსიები და სხვ.) დაგეგმვასა და ამ დროს წამოჭრილი პრობლემების მოგვარებაში. ტუტორმა მაქსიმალურად უნდა გაითვალისწინოს მოსწავლეთა ინტერესები;

4.4. მოსწავლეთა ჩართულობა - სასკოლო ცხოვრებაში ჩართულობა მოსწავლეებს გამოუმუშავებს ისეთ უნარ-ჩვევებს, რომლებიც დაეხმარება მათ დამოუკიდებლად მოაგვარონ ცხოვრებაში წამოჭრილი სირთულეები და ხელს შეუწყობს თავისუფალი პიროვნების ჩამოყალიბებას. ასევე, მოსწავლეები ტუტორთან ერთად განიხილავენ და იმსჯელებენ კვირის განმავლობაში კლასის წარმატებებზე, ხარვეზებზე და წამოჭრილ პრობლემებზე, ადგენენ სამომავლო გეგმებს.

4.5. თანამშრომლობის პრინციპი - ტუტორის ურთიერთობა მოსწავლეებთან უნდა ემყარებოდეს თანამშრომლობას, ურთიერთპატივისცემასა და ურთიერთნდობას. ტუტორის მუშაობის მიზანი უნდა იყოს კლასში თანამშრომლობითი გარემოს შექმნა.

მუხლი 5. ტუტორის მუშაობის მიმართულებები

5.1. პიროვნული და მორალური განვითარება - მე - პიროვნება, სოციალური ჩემ გარშემო, ურთიერთობა თანატოლებთან და უფროსებთან, ტოლერანტობა, ადამიანთა უფლებები, ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებები;

5.2. გარემოსდაცვითი კულტურის განვითარება - გავაგებინოთ მოსწავლეებს ბუნების კომპლექსურობა და ხელოვნური გარემო, მათი ბიოლოგიური, ფიზიკური, სოციალური, ეკონომიკური და კულტურული ასპექტების ინტერაქციის შედეგად და შეიძინონ ცოდნა, ღირებულებები, დამოკიდებულებები და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები, რათა პასუხისმგებლობით და ეფექტურად შეიტანონ წვლილი გარემოსდაცვითი პრობლემების გადაჭრაში;

5.3. ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია - პირადი ჰიგიენა, ავადმყოფობის გავრცელების წყაროები, სასარგებლო საკვები, დროის ორგანიზება, დღის რეჟიმი, სპორტის მნიშვნელობა, მავნე ჩვევების საფრთხე, გარემოს და ბუნების მოფრთხილება;

5.4. მეწარმეობის უნარების განვითარება - მოსწავლეებმა მიიღონ ცოდნა და თავიდანვე გამოუმუშავდეთ შესაბამისი უნარები, რათა მომავალში თავად გახდნენ მეწარმეები და დაასაქმონ ადამიანები;

5.5. უსაფრთხოება და ძალადობისგან თავისუფალი სკოლის პოპულარიზაცია - შექმნათ სკოლაში უსაფრთხო და მზრუნველი გარემო; ხელი შევეწყოთ მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობის გაზრდას; ავიცილოთ თავიდან დისკრიმინაცია;

5.6. მოქალაქეობრივ - პატრიოტული ცნობიერება - ჩემი სკოლა, ჩემი ქალაქი/სოფელი, ჩემი სამშობლო, ისტორია, გამოჩენილი პიროვნებები, მნიშვნელოვანი მოვლენები, ტრადიციები, წესები და კანონები;

5.7. თვალსაწიერის გაფართოება - ხელოვნების, ლიტერატურის, ტექნოლოგიური და სამეცნიერო მიღწევების მნიშვნელობა.

მუხლი 6. ტუტორის საათის ფუნქცია:

საგანმანათლებლო - ტუტორის საათი აღრმავებს ცოდნას ეთიკის, ფსიქოლოგიის, სამოქალაქო განათლების სფეროსა და სხვა საკითხებში;

მაორიენტირებელი - ტუტორის საათი მოსწავლეებს ეხმარება ღირებულებათა იერარქიის ფორმირებაში;

წარმმართველი - ტუტორი ეხმარება აღნიშნული ღირებულებების არა მხოლოდ ფორმირებაში, არამედ მათ განხორციელებაში;

მუხლი 7. ტუტორის საათის დაგეგმვა

7.1. ტუტორის საათის ჩატარებამდე, აუცილებელია მისი დაგეგმვა. უნდა განისაზღვროს თემა, მიზანი, მეთოდები, საჭირო რესურსები და ასევე ადგილი სადაც გაიმართება ტუტორის საათი. (შესაძლოა მისი ჩატარება სკოლის გარეთ. მაგ., ექსკურსიაზე).

7.2. ტუტორის საათის მიზანი - რა ცოდნა, უნარ - ჩვევები უნდა განუვითარდეს მოსწავლეს აღნიშნული საათის შემდეგ;

მიმდინარეობა - როგორ დაიწყება საუბარი, რა აქტივობები იქნება დაგეგმილი, რა მეთოდებით მოხდება თემის გაცნობა და დასახული მიზნის მიღწევა;

დროის განაწილება - რამდენი შეხვედრა იგეგმება აღნიშნულ თემასთან დაკავშირებით. რა დრო დაეთმობა კონკრეტულ შეხვედრაზე თითოეულ აქტივობას;

რესურსები - რის გამოყენებას ვაპირებთ კონკრეტული საათისჩატარების დროს. ლიტერატურა, სამუშაო ფურცლები, ტელეფილმი, ინტერნეტი;

თვითშეფასება - რა იყო კარგი? საინტერესო? რისი გაუმჯობესებაა საჭირო?

მოსწავლეთა შეფასება - რა იყო საინტერესო? რა დამამახოვრდა ყველაზე მეტად?

ტუტორის საათის ბოლოს, სასურველია, მოსწავლეებისგან უკუკავშირის მიღება: რა გაიგეს და ისწავლეს მოსწავლეებმა ამ შეხვედრაზე ახალი, რა იყო მათთვის განსაკუთრებით საინტერესო, რა მოეწონათ და რა არ მოეწონათ.

7.3. ტუტორის კლასთან მუშაობა, სასურველია, შემდეგი ფორმით მიმდინარეობდეს:

- საუბრები მოსწავლეებთან, დისკუსიები კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებით, ვიქტორინების, ზეიმების, ექსკურსიებისა და ლაშქრობების ორგანიზება;
- ცნობილ ადამიანებთან და, მოსწავლეთა საჭიროებებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა დარგის სპეციალისტებთან თუ ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან შეხვედრების მოწყობა;
- შეხვედრებს სისტემატური ხასიათი უნდა ჰქონდეს და წინასწარ უნდა იყოს დაგეგმილი;
- ხელს უწყობდეს სხვადასხვა კულტურულ თუ გასართობ და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან (მაგ., ბიბლიოთეკებთან) ურთიერთობის დამყარებას.

7.4. ტუტორმა კლასთან მუშაობისას აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს დირექციის/ადმინისტრაციის, ორგანიზატორის და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ შემუშავებული რეკომენდაციები.

მუხლი 8. აქტივობები

ტუტორმა შესაძლებელია განხორციელდეს შემდეგი აქტივობები:

- 8.1. სასწავლო-შემოქმედებითი ექსკურსიები;
- 8.2. მხატვრულ-ლიტერატურული ღონისძიებები;
- 8.3. შემეცნებით-ინტელექტუალური ღონისძიებები;
- 8.4. შიდასასკოლო კონკურსების, შეხვედრებისა და გამოფენების მოწყობა;
- 8.5. სპორტულ ღონისძიებებში მონაწილეობა;

მუხლი 9. საგანმანათლებლო საინფორმაციო კამპანია

9.1. სასწავლო წლის განმავლობაში სულ მცირე ერთხელ ტუტორი უზრუნველყოფს მოსწავლეებისთვის საგანმანათლებლო-საინფორმაციო კამპანიას სკოლის დირექციასთან/ადმინისტრაციასთან ერთად:

- ა. ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ;
- ბ. დისკრიმინაციის წინააღმდეგ;
- გ. ბულინგისა და კიბერბულინგის წინააღმდეგ;
- დ. ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციასთან დაკავშირებით.

9.2. სასწავლო წლის განმავლობაში სულ მცირე ერთხელ ტუტორი მოსწავლის მშობლებთან/კანონიერ წარმომადგენლებთან ატარებს საგანმანათლებლო-საინფორმაციო ხასიათის ღონისძიებებს ისეთ საკითხებზე, როგორცაა:

- ა. მშობლის როლი ბავშვის განათლებაში და აღზრდაში;
- ბ. შვილთან ეფექტური კომუნიკაცია;
- გ. ძალადობა (მათ შორის ნაადრევი ქორწინება) და მისი გავლენა ბავშვის ფსიქოლოგიაზე;
- დ. ოჯახში ძალადობა და მისი გავლენა ბავშვის ფსიქოლოგიაზე;
- ე. ბუღინგი, კიბერბუღინგი და მათი გავლენა ბავშვის ფსიქოლოგიაზე;
- ვ. ჯანსაღი ცხოვრების წესი;
- ზ. სხვა საკითხები, რომლებიც უზრუნველყოფს კანონიერი წარმომადგენლის ჩართულობის ამაღლებას მოსწავლის სასკოლო ცხოვრებაში.

მუხლი 10. ტუტორის მუშაობის მონიტორინგი

10.1. სკოლის დირექცია/ადმინისტრაცია ტუტორის მუშაობის წარმატებით შესრულებისათვის შეიმუშავებს მონიტორინგის სისტემას.

10.2. ტუტორის საქმიანობის შეფასება მოხდება შემდეგი მახასიათებლებით: მოსწავლეთა, მშობელთა, მასწავლებელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა გამოკითხვებით, ტუტორის კლასის მიღწევებით;

10.3. ტუტორის მუშაობის მონიტორინგს ახორციელებს დირექტორის მოადგილე.

მუხლი 11. ცვლილების შეტანა

11.1. სკოლის ტუტორის მუშაობის ზოგად დებულებას შეიმუშავებს და ამტკიცებს დირექტორი ბრძანებით.

11.2. სკოლის ტუტორის მუშაობის ზოგადი დებულების გაუქმება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხორციელდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული წესით.